

mel i sucre

Obra Cultural Balear

SANT JOAN

Juny 1989, núm. 108

MEL I SUCRE — Juny, núm. 108
Butlletí informatiu de l'Obra Cultural Balear a
Sant Joan

LOCAL SOCIAL: Casa de Cultura, carrer de
Bellavista, 13

CONSELL DE REDACCIÓ: Guillem Florit,
Arnau Company, Joan Font, Joan Morey, Mateu
Sastre, Gracià Sánchez, Cosme J. Nigorra, Joan
Moratinos, Andreu Bauçà, Joan Sastre, Miquel
Company.

Tirada actual: 500 exemplars.

Els articles originals s'han d'entregar abans de
dia 18 del mes en curs.

NOTA: S'adverteix als possibles lectors de
MEL I SUCRE que aquesta revista, amb els
seus escrits i comentaris, pot ferir la sensibilitat
dels esperits no acostumats.

Dipòsit legal: 49.1983.

COBERTA: Fotografia de Guillem Florit.
CONTRACOBERTA: Fotografia de Guillem
Florit.

Imprès a: Informacions Llevant, S.A.
Passeig Ferrocarril, 1
Tel. 55 03 28. Manacor.

En aquest número hi trobareu:

— **Notícies locals** sobre el que succeeix
al poble fins a l'hora de tancar l'edició,
per l'OCB.

— **Ajuntament**, resum de les sessions
que han tingut lloc aquest mes, per Joan
Sastre.

— **Concurs de Redacció 89.** Notícia i
selecció de textos, per Gracià Sánchez
Font.

— **La sabiduria de Salomó en la
cultura popular**, per Francesc Canuto.

— **El cultiu de la vinya**, per Antoni
Sastre.

— **L'ull de vidre.**

— **Melisucresport**, per E.C.

— **Mel i Sucre, dolcet dolcet**, per Joan
Bauçà.

— **Això no és una carta**, per Andreu
Bauçà.

— **Cartes al director.** Pel MJCP, grup de
Montuïri.

— **Agenda.**

NOTÍCIES LOCALS

— La Guàrdia Civil va presentar-se, la nit de l'onze de maig, al carrer de les Parres per detenir en Bartomeu Bou, Rumbet. Varen trobar una resistència inesperada. La mare, a coces i empentes, intentà evitar la detenció del seu fill. Al final, gràcies als reforços que arribaren de Vilafranca, tots dos acabaren dins el vehicle de la Benemèrita. La mare és al carrer. El fill continua reclòs.

— La montuïrera Jerònia Arbona Roca és l'assistenta social que la Mancomunitat del Pla ha assignat al nostre poble.

— El desè aniversari dels ajuntaments democràtics no tingué cap ressò al nostre ajuntament. Potser que a la vila encara no en faci ni deu, ni nou, ni...

— L'equip cadet femení de voleibol de Sant Joan quedà classificat en tercer lloc a la fase intersectorial que tingué lloc a Múrcia.

- Aquest mes ens ha visitat assíduament l'ultralleuger del vilafranquer Josep Mercader. El vent ha dificultat els vols que aficionats a la fotografia volien fer per damunt el terme.

— El batle de Sant Joan demanà a un col·laborador d'aquesta revista la seva portassa per tenir-hi el cotxe municipal. D'aquesta manera el batle deixaria de tenir impedita la seva portassa, la qual amb gran sacrifici havia prestat a l'Ajuntament.

— Tres al·lots, que sapiguem, han estat víctimes del robatori de les seves respectives bicicletes. Sembla que eren regals rebuts en ocasió de la primera comunió.

— La gent de la tercera edat no descansa. Continuen les excursions arreu de Mallorca. En una d'aquestes excursions un home va tenir una mica de nou, pareix que a conseqüència d'una gran panxada.

D'altra banda, quedà constituïda la nova junta de la tercera edat. N'és el president Bartomeu Vicens Sagrera, el mestre Riutort.

— El forat del campanar utilitzat habitualment per les abelles torna estar ocupat. A principis de maig s'hi instal·là un eixam.

— Organitzat per Aires de Pagesia, a benefici d'un disc amb cançons antigues i músiques d'altre temps, tingué lloc el diumenge dia 28, una desfilada de models de roba d'estiu. L'acte tingué lloc al local de Can Tronca.

El diari *Última Hora* es va fer ressò de la intenció de fer el disc.

— Aquest ha estat un mes de comunions i confirmacions. Dia 14 combregaren vuit al·lots i dia 28 reberen la confirmació vint-i-vuit adolescents.

— Aquest mes ha finalitzat el curs de català que, organitzat per l'Obra Cultural Balear, s'ha dut a terme durant els darrers set mesos.

— Ha tornat a ser un mes d'accidents automobilístics. D'una banda, Guillem Bauçà Bauçà, de «sa viuda», rebé bufetada al poble d'Algaida; d'altra banda, la metgessa va treure massa el morro del cotxe a un cantó amb stop i topà amb un vehicle que conduïa Catalina Rabassa Company. Només hi hagué pèrdues de tipus material.

— Ha començat la Volta al Pla de Mallorca. L'equip santjoaner, format per deu corredors, està realitzant una bona carrera.

— Per no perdre el costum, AUMASA ha organitzat el seu show mensual. Ha superat els rècords que fins ara havia establert. L'autocar de les vuit arribà a Palma tocades les onze. Aquesta velocitat, dotze quilòmetres per hora només pot superar la de la d'una euga i un cabriolet d'antany.

— El donants de sang de la comarca es reuniren a la Trobada de Llubí. Com sempre, els donants que superen les cotes fixades prèviament reberen la seva corresponent medalla.

— Les germanes Carteres, Bàrbara i Maria, participen en una campanya publicitària. Aquesta campanya es desenvolupa a la premsa i la ràdio locals. Anuncien, no sabem si activament o passivament, els productes d'una coneguda botiga de robes de Palma. El castellà amb què responien al locutor posa la pell de gallina.

— Una jove santjoanera Antònia Riutort Gayà, de Son Tei, ha estat elegida com a voluntària a les Olimpíades del 92. Serà l'aportació santjoanera a aquests jocs.

— Els nostres amics Joan Morei i Miquel Company, Mena, han realitzat unes conferències a Palma. Joan Morei la féu a la Casa de Cultura de Palma sobre «Els instruments de la colla de xeremiers». Miquel Mena parlà a la Universitat sobre meteorologia.

— Els covers han abandonat les profundes obscuritats de les caveres i es dediquen a l'exploració de torrents abruptes i difícils de Mallorca.

— Sant Joan compta amb una nova venedora de cupons de l'ONCE. Després de l'espantada del venedor que fins fa poc feia aquesta feinam, tornam a estar ben servits.

— Sembla que la metgessa es passa l'horari pel forro de la camisa. Toca començar la consulta a les 10 del matí, qualche dia són més de les 11 h. D'altra banda, els representants de medicaments tenen bul·la, passen davant tothom. El personal està un poc remogut.

— Els estrangers de Son Font ens han deixat. Davant l'allau de construccions il·legals i antiestètiques que creixen per la zona han decidit d'anar-se'n. Ja ens ho havien avançat a l'entrevista que l'estiu passat els féu el Mel i Sucre. Els nous propietaris són un matrimoni de missers alemanys.

— Les aigües baixen molt remogudes al si del Club de futbol. Directives que dimiteixen, directives que no dimiteixen, noves directives que no apareixen, jugadors que volen jugar, jugadors que no volen jugar... Ja veurem com acabarà tot això.

— Del 19 al 23 de juny està prevista una acampada per als nins de l'escola pública al Camping Platja Blava de Can Picafort.

— El temps ha tornat als nivells del mesos d'hivern: poca aigua, molt de vent i poques esperances. Els pagesos ho tenen enguany molt negre i fotut. «Que el Bonjesús ens agafi confessats».

— La festa del Corpus sembla que ha davallat en la seva popularitat. De tota manera els carrers continuen enramellats. Seria convenient que les autoritats pertinents posin fil a l'agulla, si volen que la gent no fugi de tot.

COCHES USADOS SEGUROS

(Compra y Venta)

BMW 320	PM-T
Opel Corsa TR 1.200 4 p.	PM-AL
Super 5 (5 puertas)	PM-AH
Seat Marbella GL (5 veloc.)	PM-AN
Citröen BX 1.600 TRS	PM-Z
Rover Vitesse equipado	PM-AC
Ford Escort	PM-AG
Renault 5 TS	PM-J
Opel Corsa	PM-AJ
Gilera Dakota 500	PM-AS
Talbot Horizon	PM-S
Ford Fiesta	PM-N
Fiat Uno 70-S 5 puertas	PM-AG
Talbot Horizón. GLS	PM-S

FACILIDADES HASTA 5 AÑOS SIN ENTRADA

OFERTAS DE LA SEMANA

*Ford Fiesta L PM-N, 200.000.-

AUTO VENTA MANACOR

Avda. Fray Junípero Serra, 40. Tel. 55 01 61

AJUNTAMENT

Resum de les sessions extraordinària i ordinària celebrades respectivament els dies 16/05/89 i 26/05/89.

SESSIÓ EXTRAORDINÀRIA DE DIA 16/05

El Ple va comenar amb la presència de quatre regidors, no hi assistiren Francisco Bover Gelabert, Sebastià Florit Gayà, Gabriel Mora Mas, Arnau Gayà Mayol i Arnau Company Bauzà.

1.- Aprovació, si pertoca, de l'esborrall de l'acta de la sessió anterior.-

Es referia a la sessió celebrada el tretze d'abril, no hi va haver cap objecció, de manera que va ser aprovat per unanimitat.

2.- Designació de meses electorals.-

Tenim les eleccions Europees a prop, i, com sempre que hi ha d'haver aquest tipus de manifestacions, l'ajuntament t l'obligació de designar els membres de les dues meses electorals que s'estableixen dins la vila.

Districte 1, Secció 1, Mesa 1. (Escoles velles)

Titulars: President Amador Bauzà Matas.

Vocal 1r. Mateu Bover Bauzà.

Vocal 2n. Francesc Dalmau Mulet.

Suplents: Del president Margarida Bauzà Roig.
Amador Bauzà Sastre.

Del Vocal 1r. Isabel Ma. Bover Català
Juli Caldés Socias.

Del Vocal 2n. Carles Estelrich Costa.
Francesca Estelrich Costa.

Districte 2, Secció 1, Mesa 1. (Cambra Agrària)

Titulars: President Ma. Leonor Bauzà Bauzà

Vocal 1er. Miquel Gayà Morey.

Vocal 2n. Ma. Victòria Bauzà Mestre.

Suplents: Del President Amador Bauzà Bonet.
Francesc Bauzà Company.

Del Vocal 1r. Arnau Gayà Rabassa.
Antònia Gomis Barceló

Del Vocal 2n. Miquel Bauzà Salom.
Antoni Bonet Company

3.- Locals i espais per propaganda electoral.-

Pels mitings es designaren els locals de la

Casa de Cultura (Carrer Bellavista, 13), i la Cambra Agrària (Carrer de Belisari, 18).

Per col·locació de propaganda es va decidir situar 6 taulers de 2 metres quadrats cada un, a la plaça del Rei Jaume I.

4.- Informació sobre el servei de funerària.-

El batle va informar de l'entrada en funcionament d'un servei de funerària creat per la Mancomunitat del Pla, en vistes a oferir el millor servei possible, i sobretot establir unes tarifes clares per a la seva prestació.

El batle va aixecar la sessió quan faltava un quart d'hora per mitjanit.

SESSIÓ ORDINÀRIA DE DIA 26/05

La sessió va comenar puntualment a les nou i mitja del vespre, no varen assistir Francisco Bover Gelabert, Sebastià Florit Gayà i Arnau Company Bauzà.

1.- Aprovació, si pertoca, de l'esborrall de l'acta de la sessió anterior.-

Es va aprovar per unanimitat.

2.- Resolucions de l'alcaldia desde la darrera sessió ordinària.-

Secretaria va informar al consistori que des de la darrera sessió ordinària, el batle havia dictat els següents decrets:

- Dia 31/03: Es va dictar una autorització de despeses.

- Dia 14/04: Admissió d'aspirants al concurs-oposició per proveir la plaça de Policia Municipal. Es va admetre l'únic aspirant, Benigno Company, i es va fixar dia 31 de maig a les 9 del dematí per iniciar les proves.

- Dia 15/05: Es varen signar 11 llicències d'obres.

3.- Nomenament de representants a la Comissió mixta promotora del Pla de Reguiu a Sant Joan.

Es tracta d'un projecte impulsat pel Servei d'Extensió Agrària de Manacor, l'Ajuntament de Sant Joan, i la Cooperativa Agrícola, per intentar fer arribar a Sant Joan les aigües de la Marineta, i crear una zona de reguiu dins el terme. Aquesta

Comissió Promotora s'haurà de moure per informar i interessar la gent i posar en funcionament els mecanismes de l'administració.

Els representants de l'Ajuntament dins aquesta comissió seran: Joan Barceló Mesquida, Joan Matas Antich i Arnau Gayà Maiol. Altres integrants són: Josep Estelrich Mieres, Francesc Nicolau Català, Joan Gayà Matas, i Gabriel Mora Mas per la Cooperativa, Miquel Estelrich Mieres del Servei d'Extensió Agrària de Manacor, i Andreu Bauzà Bonet a títol particular. Aquesta comissió està oberta a tothom qui pugui ajudar a dur el projecte a terme.

4.- Compte de recaptació de l'any 1988.-

El punt ja havia estat tractat per la Comissió d'Hisenda a una reunió de dia 23/05/89. Vista que aquesta Comissió va informar favorablement, es va acordar l'aprovat.

5.- Petició de redacció d'un projecte de rehabilitació dels edificis de l'antiga escola de nines i de la vivenda de la mestra.-

Ambdós edificis varen ser retornats a l'Ajuntament a l'any 1984, quan el Ministeri d'Educació els va desestimar definitivament per a la funció docent. Desde llavors en s'han anat deteriorant de cada vegada més. Ara l'Ajuntament té la possibilitat de encarregar un projecte de restitució i rehabilitació com a edificis singulars que són. La redacció del projecte ser gratuïta, i ser a càrrec de la Conselleria d'Obres Públiques i Urbanisme. El dur-lo a terme és una cosa totalment apart.

6.- Proposta d'asfaltat de camins a la Conselleria d'Agricultura, Ramaderia i Pesca.-

Segons una normativa de la CEE existeix la possibilitat que aquest organisme internacional subvencioni la totalitat l'asfaltat de tots els camins rurals de les illes.

Per tenir opció a aquesta possibilitat, l'Ajuntament de Sant Joan va acordar enviar a la Conselleria d'Agricultura de la C.A.I.B. (òrgan encarregat de la gestió d'aquest assumpte) uns croquis amb tots els camins del terme, amb les condicions actuals de cada un d'ells.

7.- Moció del grup polític del Partido Popular sobre consum de productes que contenguin cloro-fluorocarbonis.-

Els Clorofluorocarbonis (CFC) són els

productes utilitzats com a propulsants a tots els aerosols (sprays) que existeixen en el mercat, i al mateix temps són els causants d'un forat a la capa d'ozó de l'atmosfera terrestre, a la Antàrtida, cosa que pot arribar a provocar vertaders desastres ecològics.

El P.P., conscients els seus membres del perill que suposa això, va proposar a l'Ajuntament de Sant Joan que s'adherís a la no utilització d'aquets sprais-aerosols, i que al mateix temps iniciàs una campanya de conscienciació de la població sobre les fatals conseqüències que pot dur per al planeta on vivim el fet de seguir utilitzant indiscriminadament aquets productes, contribuint per tant a engrandir encara més el forat a la capa d'ozó.

La moció va ser acceptada per unanimitat.

8.- Precs i preguntes.-

El batle va informar que:

- Francisco Gayà Rotger, en nom d'«Autos Sant Joan», concessionari de Renault, ha convidat a tot el consistori a la inauguració del nou local situat a la carretera de Vilafranca. Aquesta inauguració està prevista per divendres 2 de juny.

- La Societat de Caçadors celebra la seva Assemblea General Ordinària el dissabte dia 27 de maig, i convida al consistori a un «Miniespectaculo cultural» que tindrà lloc en acabar l'assemblea. També demanaren doblers per costejar aquest «miniespectaculo», consistent en «Cante Jondo» i ball de «Sevillanas».

Joan Matas Antich va fer preguntes sobre el funcionament de la Biblioteca, i va recordar que existia una junta de compres, que segons ell hauria de supervisar la compra de llibres. També va opinar que per concedir subvencions a entitats locals, aquestes haurien de posar a disposició de l'ajuntament una mostra dels seus estatuts legalitzats.

Gabriel Mora va demanar en quina situació pràctica estava el projecte de fer passar el carrer de Sant Joan. El regidor d'obres va contestar que tot estava en funcionament, i que s'anaven solucionant a poc a poc els problemes que sorgien.

Una vegada acabats els temes a tractar, es va aixecar la sessió a les onze del vespre.

Joan Sastre Joan

CONCURS DE REDACCIÓ 89

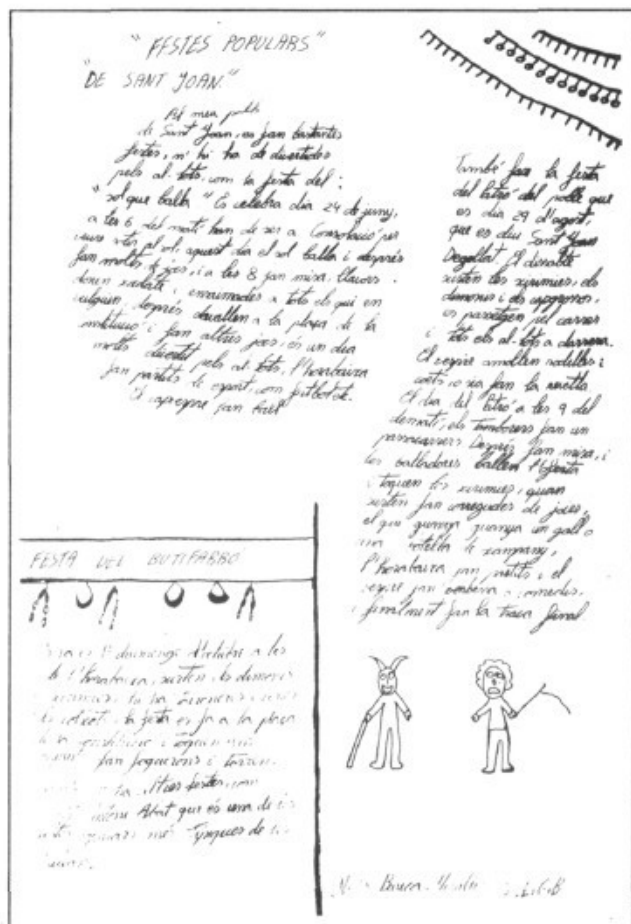
L'Obra Cultural Balear de Sant Joan, amb l'ànim de realitzar activitats culturals al nostre poble, i també amb l'objectiu de seguir impulsant activitats amb la nostra llengua, ha organitzat el 1r. Concurs de Redacció en Català per als al·lots de l'escola de Sant Joan.

A pesar de la negativa institucional per ajudar-nos a dur endavant aquest projecte, el creguérem suficientment important per realitzar-lo. El que sí hem d'agrair és l'ajuda que hem tengut per part de l'escola de Sant Joan i de la Caixa de Pensions, sense els quals no ho haguéssim pogut fer.

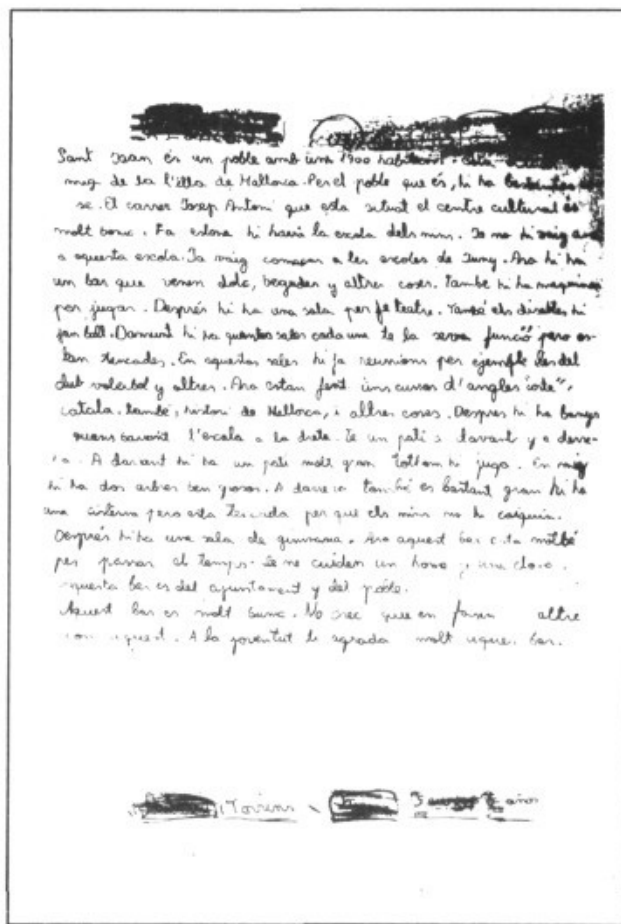
Els resultats d'aquesta experiència han estat

molt interessants, atès l'interès que els nins de l'escola, sobretot els petits, han mostrat. Creguérem interessant que els nins santjoaners donassin la seva visió de Sant Joan, de quina manera voldrien que fos i, que com han demostrat, es diferencia molt de la manera com el volen fer els majors i els responsables del poble. Només cal afegir que atesa la resposta que han tengut esperam repetir-ho en anys vinents i que, encara que només sigui per un dia i sobre un paper, els nins diguin el que volen.

Gracià Sànchez Font

«Festes populars de Sant Joan», de Maria Bauzá Miralles (5è. d'EGB)

«Un racó de Sant Joan», d'Antònia Torrens
Jaume (3r. d'EGB, vuit anys)

El poble de Sant Joan

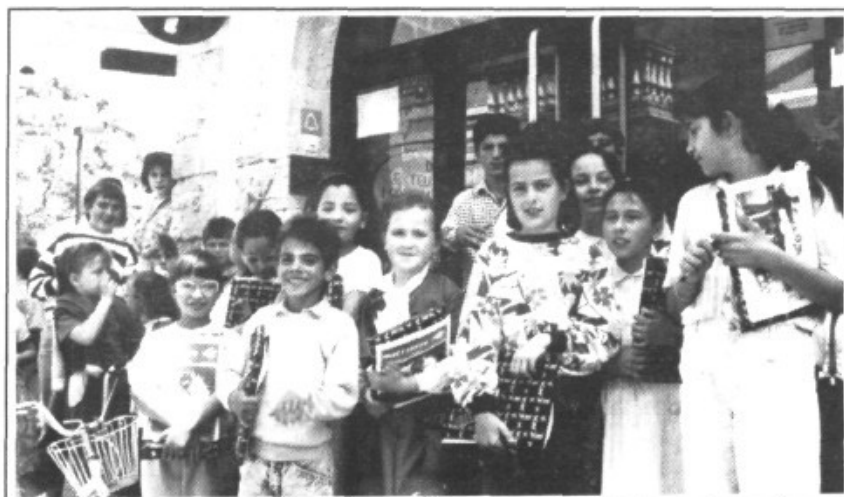
Mel i Sucre

«El poble de Sant Joan», d'Antoni Gayà Rotger (1r. d'EGB)

Els més petits durant el lliurament de premis

Tothom quedà molt satisfet de l'experiència

LA SABIDURIA DE SALOMÓ EN LA CULTURA POPULAR

Fullejant les pàgines del *Cançoner popular de Mallorca*¹ ens adonam que no és únicament la història bíblica que ens parla de la meravellosa saviesa del rei Salomó, fill successor de David, rei d'Israel i autor del Llibre de la saviesa —un dels llibres de l'Antic Testament. El poble té també ancorades, ja sigui per mitjà de les ensenyances de l'Església, ja sigui per herència de l'antigor, una sèrie de notícies o passatges ben curiosos, en què ponderen les dots admissibles de tal personatge i que han romàs en la memòria popular mitjançant de les dites, les savieses, el cançoner o les rondaies.

Són popularíssimes les dites que exalten la saviesa:

— «És un Salomó.»

— «És més sabut que un Salomó.»

— «Més savi que Salomó (persona que sap molt i, irònicament, de la que presumeix de saber molt.»²

També la cançó molt popular:

«Salomó, quin tan sabut
va dir que el temps mudaria
que sa dona cercaria
a s'homo, i ja és vengut.»³

S'atribueix també a Salomó la sentència sàvia referent als malalts tuberculosos:

«Salomó, saps què va dir,
i a l'Escriptura se troba?
Malalt que aplega sa roba,
senyal que se vol morir.»⁴

Seves són aquestes dues on s'admira la seva saviesa:

«Voldria de Salomó
la seva sabiduria
d'Abraham sa galania
i sa força de Sansó
i una explicació
com sa que Sant Pau tenia.»⁵

«Voldria tenir sa testa
i es sebre de Salomó

per explicar es sermó
que va fer es predicador
enguany sa mitjana festa.»⁶

Famós pels seus consells —d'una certesa i equanimitat salomònica, diríem avui en dia— eren seguits fil per randa pels que acudien a demanar-li'n. Un bon exemple el trobam a les rondaies:

— «Es conseis del Rei Salomó»⁷

— «Un consei del Rei Salomó»⁸

La més popular i coneguda en tot Mallorca, on és ben palesa la seva fama «com a homo més sabut que no hi ha hagut mai en el món: però ses dones li feien es quirieleison:»

— «Es pas del Rei Salomó»⁹

D'aquesta popularíssima rondalla, el poble ha dit la seva amb una cançó molt coneguda per Sant Joan:

«Salomó que és tan sabut
una dona el va enganar
i tota sa nit el fe estar
a dins un covo assegut»¹⁰

La seva saviesa també es troba en el camp de la predicció meteorològica. És ben conegut al Pla de Mallorca el compte de Salomó,¹¹ compte que pronostica les pluges i el temps atmosfèric en general que farà durant tot l'any. Exposam a continuació el que hom ha pogut recollir¹² fins ara sobre el dit compte de Salomó. Aquest compte consisteix a observar el temps que fa nit i dia —vents, boires, pluges, etc.— durant els dotze dies de desembre anteriors a Nadal i els dotze dies posteriors, ço és: començar l'observació el 13 de desembre —Santa Llúcia—¹³ i acabar el dissabte de Nadal. El dia de Nadal es descansa i es torna a observar a partir de la Segona Festa de Nadal fins al dissabte dels Reis.

Una vegada fetes les observacions pertinents es confronten els dies i es treu la mitjana del temps observat. Cada un d'aquests dies correspon al temps que farà a cada un dels mesos de l'any.

Així, per exemple, dos dels informadors¹⁴ em digueren que si el dia de Sant Tomàs —21 de desembre, que correspon al mes de setembre del dit compte— plovia, el temps per assecar figues serà ploguer, o sigui dolent.

També hi ha d'altres observacions durant aquest dies. Per predir si Pasqua entrarà primerenc o tardà mitjançant l'observació de les boires.¹⁵

Aquest vint-i-quatre dies saltejats i considerats com a norma d'observació s'anomenen¹⁶ els dies d'encoure.

L'altre compte de Salomó¹⁷ és el següent: s'observa el temps atmosfèric durant els tres primers dies del mes d'agost; el primer dia correspon al temps que farà de Sant Miquel a Nadal, el segon al de la hivernada i el tercer a la primavera.

Sortint del camp de la predicció i de les

savieses i pel que fa a la toponímia trobam el nom de Salomó a una cala del terme de Calvià: cala Salomó,¹⁸ així com també la cova de Salomó,¹⁹ a la mateixa cala. Ignoram si existeix alguna llegenda de caire etiològic que digui la seva sobre tal paratge.

En el camp de la nomenclatura popular dels núvols hem recollit²⁰ el nom de Salomons —conjunt de núvols de forma afusada, que pronostiquen pluja pròxima (Alcúdia).

I ja per acabar, una sentència sobre la vellesa, atribuïda al popular rei d'Israel:

«Salomó va deixar escrit
es tornar vei lo que costa:
perdre enteniment i força,
sa memòria i es sentits
i llavò sou avorrits
de la mateixa sang vostra.»²¹

Francesc Canuto

NOTES

1. Rafel Ginard Bauçà; *Cançoners populars de Mallorca*. Vol I-IV.

2. Vegeu *Dicionari català-valencià-balear* (DCVB). Salomó.

3. Andreu Ferrer Ginard; *Tresor dels avis*. Vol. I, pàg. 88-89. Rafel Ginard Bauçà; *op. cit.* Vol I, pàg. 277, núm. 4748

4. Rafel Ginard Bauçà; *op. cit.* Vol III, pàg. 298, núm. 353. Andreu Ferrer Ginard; *op. cit.* Vol I, pàg. 88-89. Josep M. Rullan; *Gloses d'En Pau Savol, literatura popular mallorquina*. Vol. I. Sóller 1900.

5. Andreu Ferrer Ginard; *op. cit.* Vol. I, pàg. 88-89.

6. Íd.

7. Antoni M. Alcover; *Rondaies mallorquines*. Tom IV, pàg. 50-59.

8. Íd. Tom V, pàg. 38.

9. Íd. Tom V, pàg. 39-40.

10. Vegeu DCVB. Vol. IX, pàg. 695, Dur el Compte de Salomó: observar el moviment dels astres per endevinar allò que ha de succeir (V. Bonany). No m'ha estat possible o no he sabut trobar cap informador que em parlàs d'aquest tema força apassionant.

Antoni Galmés Riera; *Cultura popular mallorquina*, pàg. 154, cita el mateix compte, amb algunes variants, però amb el nom de *Ses Tèmpores* (Selva i Moscarí): «Del dia dotze al vint-i-tres de desembre, eren les tèmpores. Cada dia dels dotze que duraven les tèmpores, era un mes de l'any a venir; les hores del dia eren, més o manco, els dies del mes; el temps que feia cada dia cada hora d'aquells dotze dies el temps —pluja, vent o ennuiglat— que faria al llarg dels dotze mesos de l'any que havia de venir. Es donava el cas, alguna vegada, que aquell pronòstic era al parèixer molt desbaratat, llavors segons *Ses tèmpores del Moro*, o sia, es començava l'observació el dia vint-i-tres de desembre, que corresponia al mes de gener, i onze dies consecutius. Si fos aquest pronòstic el vertader, hi haviem la anyada i l'any era del dimoni.

»Conegut com *Ses tèmpores de nadal a Ruberts*, segons comunicació oral d'Andreu Estrella, i a Petra com *Ses tèmpores de Sant Tomàs i es dies d'encoure*, segons Jordi Vengo.»

També com *Es compte de Salomó* ho recollí a Sant Joan el noruec Pierre Rokseth; *La terminologie de cultive des céréals a Majorque*, pàg. 16. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 1923.

12. Segons informacions d'Antoni Garreta, Maria de Son Dixopta, Joana Aina Gayà, Maria de sa Rota i Sebastià Català, de Sant Joan; Margalida Ruia i Pere Rafaler, de Montuiri; Bernat i Josep Vinyes de Porreres; Jordi Vengo de Petra. Vaja per a ells els meus agraïments.

13. Una variant o semblança del compte de Salomó és la coneguda de Santa Llúcia, a Lluçmajor. Vegeu DCVB. Vol. VII, pàg. 68: l'observació del temps es fa només els dotze dies consecutius del 13 de desembre -Santa Llúcia- fins a Nadal.

14. Comunicació oral de na Maria de Son Dixopta (Sant Joan) i Jordi Vengo (Petra).

15. Segons informació de Jordi Vengo (Petra), però que no precisa més, ho sentí a dir de la gent vella. Una vegada més feim tard amb aquestes recerques; resten només quatre baleigs en la memòria popular, que fan que recollir aquestes espigolades es converteixin amb una tasca completament desolada, per la manca d'informadors.

16. Vegeu DCVB. «Dies d'encoure, Els». D'etimologia desconeguda, proposa una aglutinació d'EN COURE, sobrenom personal, i que en realitat calgués llegir dies d'Encoure.

17. Antoni Galmés Riera; *op. cit.*, pàg. 154, però no especifica on ho recollí.

Andreu Ferrer Ginard; *op. cit.* Vol IV, pàg. 127. Cita al terme de Calvià «Ses Cabanelles: si els dies 1, 2, 3 d'agost hi ha rosada al matí, no faltaria la pluja tot l'any. Si el primer dia no n'hi ha plourà a la primavera d'hivern; si no n'hi ha en el tercer dia plourà primerenc i no tardà».

18. Vegeu *Mapa General de Mallorca*, de Josep Mascaró Pasarius, full 32-4-E.

19. Íd., full 32-4-F.

20. Comunicació oral del patró Gaspar Vera Domingo, «Gasparó», del Port d'Alcúdia.

21. Rafel Ginard Bauçà; *op. cit.* Vol III, pàg. 285, núm. 111. Cançó recollida a Sant Joan i variants a Felanitx, Artà i Ariany.

Coses del Camp

EL CULTIU DE LA VINYA

Tractarem el tema, en general, de la vinya en producció, deixant de banda tant les varietats com els cultius especials, i entrarem en els fertilitzants, la poda, els herbicides i les malalties i plagues.

Fertilitzants: La vinya, com qualsevol altra planta, necessita prendre aliment per desenvolupar-se i produir fruits. Els aliments més bàsics, o dels quals consumeixen més quantitat, són els fems -matèria orgànica-, i dels adobs comercials el nitrat, el superfosfat i la potassa.

El nitrat afavoreix el desenvolupament dels brots i de les fulles, que són les que fan que pugui elaborar i transformar més quantitat de substàncies nutritives destinades a la producció del fruit.

El fòsfor afavoreix la floració i la fecundació o cuallat de les flors, estimulant el desenvolupament de les rels, a més de regular la maduració del fruit i augmentar la resistència a les malalties.

La potassa influeix també d'auna manera favorable en la quantitat i en el cuallat de la floració i augmenta la riquesa en sucre del raïm, a més fa que el cep sia més resistent a les plagues i malalties.

Per tant, és clar que la vinya necessita aquests aliments bàsics, si una anàlisi de la terra no ens mostra el contrari.

La poda: És una operació molt important en la vinya, tant per donar forma a la planta com per regular la producció i la qualitat del fruit.

En primer lloc, si estudiem el funcionament de la planta, veurem que comença a brotar i a créixer, fet que suposa que les rels han de treballar molt més aviat per anar formant els brots i els fruits. Aquest procés dura del mes de març fins a finals de juliol, quan a poc a poc s'atura de créixer i el raïm va prenent color i madurant. Més o manco pel mes de novembre li cauen les fulles i entra en una fase de repòs que dura de novembre fins al mes de març, és quan nosaltres deim que "dorm". Per tant, és en aquest període de repòs quan s'ha de podar la vinya, tenint en compte que quan més prest es podi, més prest tornarà a rebrotar, cosa que s'ha de tenir en compte a les zones que fa fred fins tard.

L'objectiu fonamental de la poda és donar una forma convenient al cep i regular la producció de raïm. O sigui, que si deixam molts de caps, és probable que el fruit sigui de baixa qualitat, ja que el cep haurà de mantenir més rames i aquestes faran que tapin el vent i el sol que en bona part fan que el raïm tenguí color i bona qualitat.

El sistema de poda més emprat entre nosaltres és el següent: de les dues serments de cada cap tallam la de més lluny i la que queda la tallam a dos ulls. Quan torna a brotar, que els borrons tenen prop d'un pam, s'ha de desborronar,

aquesta operació consisteix a tomar els borrons que entren per les branques, o si n'han sortit dos al mateix lloc. Es tracta tan sols de deixar els borrons que ens interessin a cada cap, per l'any que ve repetir l'operació.

Tractaments d'herbicides: Cada dia és més freqüent emprar herbicides per abaratar el cost o estalviar llaurades. Espodem emprar diversos tipus d'herbicides, segons les varietats de males herbes o la temporada en què s'aplica.

Com a herbicida de contacte podem emprar el "Paracuat". Com a herbicida de pre-emergència o residual podem emprar la "Simasina". I com a herbicida sistèmic podem emprar l'"Aminotriazol". En cas de dubtes, convé consultar l'agència d'Extensió Agrària o les cases comercials que serveixen els herbicides.

Malalties criptogràmiques: Les més freqüents són el mildeu, la cendrada i l'erinosi o sarna.

El mildeu es caracteritza per unes taques olioses, tant a l'endret com a l'enrevés del pàmpol, que a poc a poc van tornant d'un color més obscur fins que arriben a secarse; a més del tronc i les fulles també passa amb el raïm. Aquesta malaltia depèn de tres factors: temperatura, humitat i creixement de la planta. Es pot prevenir amb "Caldo Bordoless" o oxiclorur de coure i altres anticriptogràmics.

L'oidio, que per aquí anomenam cendrada, la produeix un fong i es desenvolupa a les fulles, les serments i també el raïm. Es caracteritza per unes taques d'un polseta de color de cendra. Aquesta malaltia es pot combatre amb sofre o altres fungicides antioidio.

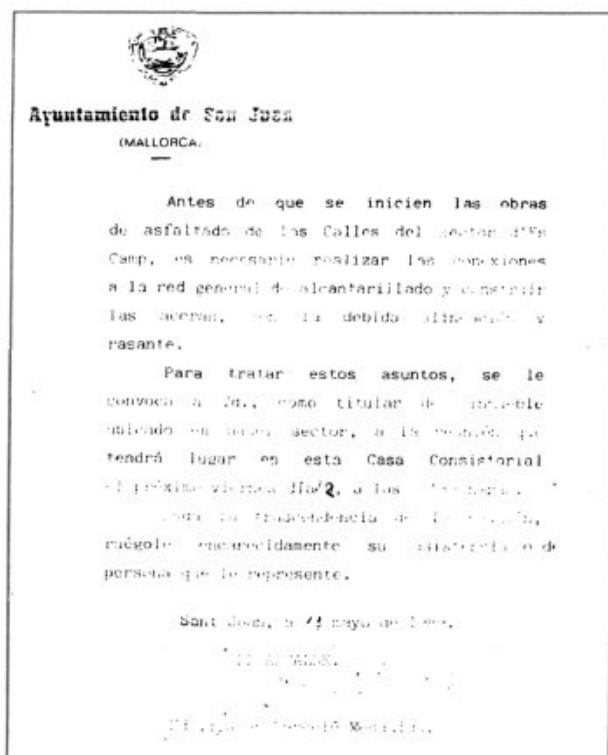
Erinosis o sarna. Aquesta malaltia apareix al pàmpol formant uns regruixos de la mida d'un gra d'arròs, i a l'enrevés del pàmpol hi apareix una pelusseta blanca que poc a poc va agafant un color vermellós; està produïda per un àcar i es combat amb sofre o d'altres acaricides.

Insectes de la vinya: Els més coneguts entre nosaltres són el poll (*poi*), l'escarabat o blavet i l'orugeta. Per combatre aquests insectes són vàlids la majoria dels insecticides, els quals es poden mesclar amb els fungicides per tal d'estalviar una passada.

Tant per al mildeu com per a la cendrada és convenient fer una passada quan els borrons tenen de deu a quinze centímetres, i una altra passada després de la floració o, finalment, una altra passada, la darrera, quan comencen a inflar els raïms. Els anys de moltes pluges o molt humits s'hauran de multiplicar els tractaments. Per altra banda, no convé fer els tractaments durant les hores de sol fort.

Antoni Sastre

L'ULL DE VIDRE

Aquest paper que hem duit avui no és de l'arxiu de l'Ajuntament. No l'hem rescatat d'entre la paperassa mig pudrida de fa vint o trenta anys: com marca la data, aquesta notificació és de fa dos dies.

Possiblement, tenim l'ajuntament més estalviador de Mallorca. Pareix que, en temps de La Gloriosa, varen fer fer una gran remesa de papers amb el nom en espanyol. Ara, per no fer-ne de nous (es veu que anar a la impremta a gastar-se un 1/10.000 del pressupost podria significar la ruïna), fan servir els mateixos. Això, a més d'anar contra els temps, va contra la llei. Qualcú dins l'Ajuntament hauria d'haver llegit la Llei de normalització lingüística i hauria de saber que les institucions tenen un sol nom oficial: el nom en català. (Naturalment, a Mallorca. Potser el que fa falta són nocions de geografia.)

Damunt la peça de museu hi han posat un escrit no menys digne de figurar-hi. La notificació, en consonància amb l'encapçalament imprès, és escrita en un preciós castellà d'alta escola de llenguatge administratiu... de 1800.

No sabem on s'ha trencat la cadena, si el polític ho ha manat fer en castellà (es veu que això de "lo nostro" no va més enllà dels eslògans electorals) o si els funcionaris acaben de despertar-se d'una hibernació secular. O les dues coses.

La Normalització, que teòricament tothom vol, no es fa només amb els grans actes. També es pot fer amb una notificació als vint veïns d'un carrer. No només han de ser les grans decisions polítiques sinó també els actes quotidians dels funcionaris. I que no ens vinguin que no en saben o que els du més feina. Altres ajuntaments, com el nostre o més petits i tot (Petra, Ariany, Campanet, Sant Llorenç...), funcionen en català, sense cap problema i de forma natural.

No estaria gens malament que l'Ajuntament deixàs de batre rècords d'endarreriment. Som un dels candidats més fermes per fer darrers en el canvi dels noms dels carrers i de la marxa que duim també serem els darrers a entrar al segle XXI.

MELISUCRESPORT

FINS ARA FUTBOL, ARA BICICLETES

Ha acabat la temporada de futbol. Les coses han anat un poc millor que l'any passat. Sembla, però, que el Sant Joan no pujarà de categoria, objectiu que en un principi s'havia marcat el nostre conjunt local. La temporada passada pujaren tots els equips fins a arribar al Sant Joan, sisè classificat; enguany, que l'equip ha aconseguit el quart lloc, sembla que no succeirà el mateix. El pou de la tercera és insalvable per al Sant Joan.

nera; hi ha hagut molt pocs anys que la majoria dels que havien començat la temporada s'han retirat per causes no gaire ben justificades.

Segons les estadístiques que m'ha passat un bon amic, podem veure que els dos jugadors que més minuts han jugat són Miquel Alzamora i Joan Beina —han jugat tots els minuts de la temporada—, els màxims golejadors han estat Guillem Pagès (dotze gols) i el Montuïrer (sis gols), la mitjana d'edat ha estat de 23 anys, el jugador més lesionat ha estat Miquel Fullana i les lesions més greus les han sofert Tomeu Català i Xisco Batxà.

Sembla, també com cada any, que el futur del club de futbol és una mica incert. La directiva actual diu que vol anar-se'n, que no vol anar-se'n, sembla que hi ha alguna persona que vol formar una nova directiva, que alguns jugadors jugaran segons qui formin la direc-

La tempora acabà al camp de Son Juny amb una golejada. El Sencelles, rival molt fluix, sortí del camp amb sis gols. El Sant Joan acabà quasi amb els mateixos gols que obrí la temporada enfront del Can Picafort (cinc a dos). Els gols foren aconseguits pel Montuïrer (tres), Toni del Centre (dos) i Joan Gorreta (un).

Aquesta temporada hagués pogut ser molt millor si les coses s'haguessin agafat un poc seriosament. El Sant Joan tenia una plantilla d'uns vint-i-dos homes, però hi hagut molts de partits que només han estat els justs per formar l'onze inicial, molt poques vegades el banquet ha estat al complet. Crec que si la gent volgués entrenar i jugar com en saben els resultats haurien estat molt millors; però el futbol santjoaner sempre acaba de la mateixa ma-

tiva o segons qui sigui l'entrenador. Tot això, per a mi, són coverbos. Crec que els jugadors s'han de dedicar a jugar i res més. Els directius que vulguin fer alguna cosa han de continuar i si qualcú vol formar part d'una nova directiva ho ha de dir clarament. Personalment crec que en l'actual club hi ha tres persones totalment indispensables, quant a la directiva, que de cap manera poden ser substituïdes: Antoni Escolà, per la seva tasca amb la recaptació de socis; Pep Ditaler, per la seva dedicació organitzativa, i el Rector, per la seva tasca de secretaria. Qualsevol persona que vulgui fer un poc de feina pot substituir la tasca dels altres. Supòs que com cada any tot seguirà igual, ja que Sant Joan, per la seva població, no pot aspirar a moltes més coses.

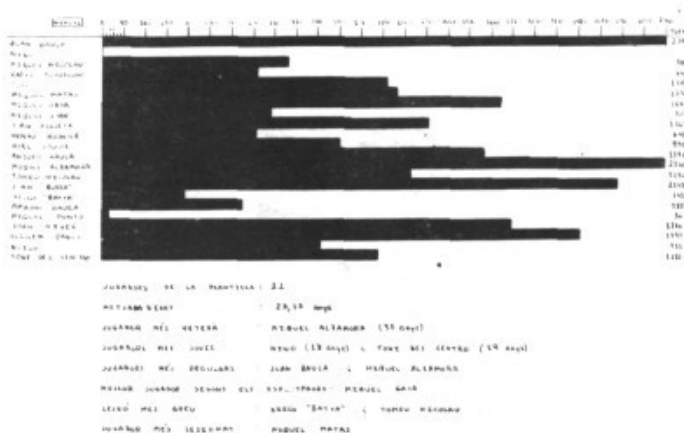
[illegible]

Crec que s'ha deconstatar un fet no gaire decorrós i bastant habitual en l'esport santjoaner: hi ha algun jugador del Sant Joan que no ha jugat de tot l'any i que té l'equipatge del club i encara és l'hora que l'haig tornat. Crec que és un fet que convindria que no succeís més. No sé si és un problema de la directiva o és un problema de consciència. Esperem que ben aviat retorni al seu cau l'equipatge en qüestió.

Deixant de banda el futbol, convendria parlar del desinflament del futbolet. Sembla que els al·lots han baixat un poc la guàrdia. Varen perdre a Montuïri, a Sant Joan amb el Montuïri i empataren amb el Petra, també a la nostra vila. Semblava que farien campions sense cap problema, però una lliga és molt llarga i s'han de guardar forces fins al final. De tota manera encara resten un quants partits i les coses poden tornar a canviar.

Les nines del voleibol anaren a la fase final intersector del campionat estatal. De tres partits jugats en guanyaren un. La seva situació quant a l'estatus estatal continua sent tan bo com el dels darrers anys. Esperem que les nines que pugin continuïn la mateixa direcció de triomfs que el voleibol santjoaner ens ha donat fins ara.

Ha arribat el bon temps i les bicicletes omplem totes les carreteres de Mallorca. Fa més o menys un mes la Penya Ciclista Sant Joan començà la Volta a Mallorca. Ara ha començat el disputadíssim Gran Premi Pla de Mallorca, en la seva cinquena edició. Hi participen deu

corredors de Sant Joan. Fins al moment la seva acció és molt destacada. Desgraciadament no tenim moltes dades oficials quant a la classificació, però els santjoaners solen anar sempre en el grup capdavanter.

La primera etapa es disputà contra el rellotge i la guanyà el corredor de Santa Margalida Antoni Gayà Mas, el segon classificat fou el santjoaner Josep Gayà Gayà, Solander, només a 7'. Els altres santjoaners també

quedaren en posicions bastant destacades: Pep Batxà emprà 11 min 26 s per fer els 6 km del recorregut i Jaume de Son Gil un segon més. Ambdós quedaren a uns trenta-cinc segons del primer classificat.

La segona etapa acabà a Muro el 21 de maig, la tercera a Santa Margalida el dia del Corpus i el 28 de maig a Sineu. El 4 de juny acabarà a Petra i l'11 de juny a Sant Joan, on es disputarà la darrera etapa. El proper número us informarem més detalladament de tot el que

ha succeït en aquest Gran Premi Pla de Mallorca.

E.C.

V GRAN PREMI PLA DE MALLORCA'89

CAIXA DE PENSIONES

ORGANITZAT PELS CLUBS CICLISTES D'AQUESTES LOCALITATS

14 Maig	Maria de la Salut
21 Maig	Muro
25 Maig	Santa Margalida
28 Maig	Sineu
4 Juny	Petra
11 Juny	Sant Joan

MIPIER MANACOR

OFERTAS

DEL 2 AL 15 DE JUNIO

ALIMENTACIÓN

Atun claro Pay Pay Pack 3 U.	193
Atun claro Mazzo Pack 3 U.	155
Aceitunas rellenas Rosselló 450 gr.	78
Vinagre Rosselló 1 L.	80
Espárragos Fiesta 5/7 Bajamar 500 gr.	206
Espárragos Frasco Bajamar 11/14.	334
Galletas Prats Salada 900 gr.	280
Galletas Prats María 900 gr.	280
Surtido Cuetara 400 gr.	163
Surtido Cuetara 800 gr.	315
Madalenas Villa de Manuel 12 U.	115
Chocolate Milka Leche 150 gr.	89
Nescao 500 gr.	183
Nescao 900 gr.	322
Nescafe Descafeinado 200 gr.	599
Leche en Polvo Molico 250 gr.	223
Leche entera Blahi 1,5 L.	120

BEBIDAS Y LICORES

Pepsi y Kas pet. 1,5 L.	99
Trinaranjus 2 L.	164
Casera 1,5 L.	59
Seven-Up Light 2 L.	149
Vino Viñalar 1 L.	99
Vino Viña del Mar 3/4	137
Martini Rosso y Bianco	344
Cava cristalino Jaime Serra	311
Vino Peñascal 3/4	299

CHARCUTERIA

Salchichas Frankfurt Revilla	55
Queso San Millan terrina 150 gr.	156
Mantequilla Arias 170 gr.	195
Chorizo Revilla especial empapelado, 1 kg.	768
Paleta Palma, 1 kg.	475
Jamon York Palma, 1 kg.	646
Salchichon Palma, 1 kg.	490
Jamon Serrano S/H Oscar Mayer, 1 kg.	1.198
Jamon Serrano C/H Oscar Mayer, 1 kg.	780
Queso La Cabaña, 1 kg.	910

CREMERIA

Yogur natural Chamburcy agrup.8 u.	159
Yogur sabores Chamburcy agrup.8 u.	173
Natillas Benco Chamburcy	33
Crema chocolate Chamburcy	33

CONGELADOS

Calamar Romana La Cocinera 400 gr.	284
Croquetas Pollo La Cocinera 600 gr.	224
Pescadilla Oliver, 1 kg.	120
Peluda Pelada Oliver, 1 kg.	247
Gamba Camaron Oliver, 1 kg.	545
Gamba Alistada 1° Oliver, 1 kg.	1.800

PERFUMERIA Y LIMPIEZA

Gel Magno 900 gr.+ champu 200 regalo	417
Champu Llongueras 400 gr.	353
Crema Suavizante Llongueras 400 gr.	411
Compresas Famossette 20 U.	116
Bastoncillos Kiko	62
Fairy regular 1 L.	208
Ajax Pino 1 L.	118
Papel Higiénico Albor Pack 4 U.	86
Servilletas Cel estilo 100 U.	87
Pañal Dodot elásticos T. recién nacido 30 U.	590
Pañal Dodot seco total T. grande 52 U.	1.599
Desodorante Rexona spray	240

MENAGE

Vajilla blanca 12 piezas	1.796
Platos Trianon blanco, hondo, llano, postre	95
Olla a presión bombeada Magefesa 4 L.	5.131
Olla a presión bombeada Magefesa 6 L.	5.367
Olla a presión bombeada Magefesa 8 L.	6.537
Olla a presión bombeada Magefesa 10 L.	7.717

TEXTIL

Bragas Sra. y niña algodón	149
Trajes playeros niña	950
Toalla playa	750
Toalla playa	1.000

CALZADO

Deportivos Preston' s caballero	1.950
Deportivos Preston' s niño	1.350
Mocasin Cometa niño y caballero	1.950
Zapatilla Camping desde	395

BAZAR

Cafetera Moulinex Mod. 5509	3.468
Cafetera Moulinex Mod. 9409	3.563
Cafetera Philips HL 2551 T	4.463
Cuchillo eléctrico Moulinex R 98612	3.995
Picadora Luxe R 16432	4.611

MEL I SUCRE, DOLCET DOLCET

— El propassat divendres dia 19 de maig, un vell i reconvertit edifici públic es va esfondrar i caigué part del sostil que el cobreix. Malgrat que hagi deixat de tenir un ús, pròpiament col·lectiu, com el de servir per ús docent, l'edifici podia servir per altres usos. Així, Correu i Telègrafs em va ser el primer beneficiat, encara que de forma marginal.

Ara, sembla que després de fer una única funció per tal servei, l'edifici ha quedat abandonat un altra vegada, nogensmenys el fet que relatom és una mostra d'aquest estat. I no és per menys!! *L'il·lustríssim Ajuntament* dedica part del seu pressupost al capítol d'inversions, com és ara el casal de la Tercera Edat, i deixa petites partides al capítol de manteniment d'edificis públics, que de fet no serveixen per res més que pagar el llum. La mostra és manifesta a l'antiga escola de les nines, ara edifici polivalent dels molins. Un antic i bell edifici que amb una petita partida de pressupost —fins i tot costejat a mitges amb la Conselleria de Cultura, Educació i Esports, per la campanya de *façanes noves, cara nova*— estaria a la mateixa altura que l'actual Casa de Cultura.

— Després de la remodelació que tingué lloc a la *curva de la creu vora la Cooperativa*, ens trobam amb una altra succés lamentable, o sia, que és el de l'estat lamentable dels edificis públics i de les coses públiques; i no ens cansarem de repetir-ho!! Valgui a Déu!! La partida dedicada a tal modelació sembla que es va acabar i amb això es varen acabar les obres. O sia, un troç de carretera amb un estat deplorable i la creu de terme que no està al seu lloc i amb el corresponent perill que qualche afeccionat la s'emporti cap a caseva.

— No estaria de més que aquesta revista obrís una secció de caire rocambolesc, amb un títol similar al que es fa la publicitat per TV3 de *Dallas*, o sia, *només hi ha coses que passen a Sant Joan* (enlloc de *Dallas*). Una persona interessada i compromesa amb el tema sanitari ha indagat un assumpte que correspon a les trifulques del nostre il·lustríssim Ajuntament.

Quan l'Ajuntament va assumir la compra de material per a la Unitat Sanitària, aquesta persona assumint un risc que era comú per tots els vilatans, cridà telefònicament a l'empresa subministradora del material fent-se passar per qualcú de l'Ajuntament i demanant informació per la comissió de la compra al respecte. La veu de l'altra banda del fil telefònic —si més no, molt amable— l'advertí que el senyor..... ja havia passat. Quan el nostre interlocutor, després d'haver dirigit el cop, va ser informat que la comissió pujava a 700 00 ptes. Històries com aquestes són habituals als mitjans de comunicació i també a Sant Joan. La desgràcia de tenir un Ajuntament, que passarà a la història per aquestes trifulques, és de tots els santjoaners que, a la vegada contribuïnt a mantenir-los dins la casa de la vila. És evident que les nostres indagacions no s'aturaran aquí.

— Últimament estant sortint iniciatives populars a càrrec de grups i entitats del poble que mereixen respecte. Des de fa uns mesos, el club Temps Lliure organitza un curs de ball de saló, que tot i trobar-se al segon curs és un èxit meritori de participació. A l'inici del curs, es va informar per part dels organitzadors que l'Ajuntament ajudaria en el cost de la matrícula amb una quantitat, si més no important, que seria de mil pessetes. Després de mal entesos i pressions per part dels organitzadors, que evidentment veien que s'anava a *norris* el seu objectiu, s'aconseguí el que s'havia proposat.

No és que volguem treure més llana que la que hi ha, però és evident que l'Ajuntament amb suports com és el d'aquests cursos de ball estimula les bones relacions amb el veïns i grups del poble. Imagineu-vos, per un moment, que farien els pobres nins/es i joves als quals se'ls hi negassin 1.000 ptes pel curs. No obstant, seria interessant que les entitats del poble assegurassin a començaments d'any la programació de les activitats a realitzar; així ens estalviariem molt sovint contrasentits com el que s'originà arrel del curs de ball de saló.

— És evident que el *collectiu de la Tercera Edat* és un motus electoral fort per part dels nostres representants a l'Ajuntament, sobretot, d'UM i PP. Els últims fets succeïts a conseqüència de les eleccions a la junta directiva en són una mostra ben clara. Aquest fet és una mostra més que els nostres polítics es basen en els vells per aconseguir el poder i, no tant, amb els joves més inquilts i crítics.

En el mateix sentit, hi ha que destacar aquesta inoperància del nostre Ajuntament, en el cas de la residència del camp den Fiol. 57.000.000 milions com a segona partida per a la construcció d'aquest edifici és excessiva, donat les característiques del nostre poble, en què els vells encara van al cafè a rallar, jugar cartes, riure i mirar la TV. 7.000.000 ptes corresponen al que ha d'aportà l'Ajuntament, o sia un 12 %. Ell que me'n direu! Tots són diners que surten i cap que no entra. Visca l'Ajuntament.

Joan Bauçà

A rel de la publicació d'aquest comentari al diari El Día-16, el dissabte dia 6 de maig, el nostre collaborador Andreu Bauçà ens ha enviat la carta-article següent

¿Y qué quiere?

El señor Bauzá Bonet se queja de que le aplicara algunos calificativos poco amables en un Discorsi reciente. ¿Y qué quiere que haga el señor Bauzá? Me encuentro, sin comerlo ni beberlo, con un furibundo ataque personal de un señor al que no conozco de nada y por unos hechos en los que no tengo responsabilidad alguna. Me llama «cobarde», fomentador de «odio» hacia Cataluña y no sé cuántas conspi-

raciones más. Veo, en su réplica, que insiste contumazmente en atribuirme paternidades inexistentes y en adjudicarme anticatalanismos que jamás he practicado. En cualquier caso, no pertenezco a la especie de mallorquines que se dejan linchar moralmente por el agresivo catalanismo de unos pocos y por el mero hecho de ser y ejercer de mallorquín. Quede claro, urbi et orbi.

SALUTATI

Sr. Director:

AIXÒ NO ÉS UNA CARTA

Veig què el senyor Alemany no vol fer cas del consell que li vaig donar en la carta que vaig adreçar al seu diari: «que no abusàs del seu poder i avantatge». Naturalment el senyor Alemany, amb tot el dret del món, no n'ha fet gens de cas.

Per tant, i com deim per aquí: «en vista de s'èxit», he decidit de jugar, per acabar d'una vegada amb la història, amb les mateixes armes seves. Només he adreçat aquesta carta a la revista *Mel i Sucre*, que segur que la publicarà sencera i puntualment, i punt.

Perquè el senyor Alemany, que diu que no té res a veure amb la línia informativa i ideològica del diari en què escriu, *El Día-16*, es pot permetre, ell o els que l'envolten, luxes que nosaltres no podem, almanco mentre juguem al seu camp.

M'explicaré: el divendres 28 d'abril, acompanyat per l'amic Joan Sastre, vàrem portar una carta rèplica als comentaris fets per Discorsi sobre la meua persona a les instal·lacions del diari *El Día-16* al polígon de Son Castelló. La secretària del director del periòdic ens va signar un acusament de recepció de l'original. El diari va estar exactament set dies, fins el 5 de maig, per publicar-lo. Naturalment, la carat no va sortir publicada íntegrament. La varen mutilar en un 50%. tallaren i cosiren on més els va convenir. Supòs que si demanàssim

per què ens contestarien que raons d'espai en tenen la culpa. Particularment crec que les raons d'espai s'apliquen quan els interessa. No són d'aplicació a les cartes del senyor Rodríguez Vinyals, María Vallcaneras o Lluís Cerdó, per exemple. A aquests senyors els publiquen les cartes ràpidament i amb l'extensió que es necessita. Evidentment el contingut de les seves cartes té molta proximitat amb la línia ideològica de *El Día-16*, que no la meua. A això no hi podem fer res, ja que a ca seva cadascú fa el que vol.

El senyor Alemany, naturalment perquè és a casa seva, al diari en què diu que no mana gens, l'endemà, dissabte 6 de maig, sense haver hagut d'esperar set dies com jo, va replicar la meua mutilada carta, de la qual el seu diari era responsable. Aquell dia va ampliar un poc l'espai de la seva secció Discorsi. No ho dic per donar-me importància, sinó per constatar una evidència comprovable dia a dia. Va tornar a negar el que ja és més que clar. Fins i tot es va permetre presentar-se com a model del bon mallorquí. Jo afegiria que sí, que de bon mallorquí amb tot el que cal ser-ho: un llenguatge ple de castellanismes (fa apologia d'aquesta circumstància a la ràdio) i amb el semàfor bilingüe sempre verd (jo diria que espanyat i ell diria que a molta d'honra). Tot això és comprovable. Basta l'escolteu a les tertúlies perio-

dístiques de Ràdio-4, a les 10 del matí, en què participa assiduament. És suficient que escolti una paraula en castellà perquè automàticament canviï de registre i per tant de llengua. No comprova, ni li interessa, el grau de coneixement de la nostra llengua per part del convidat. Immediatament, com ja hem dit abans, el semàfor lingüístic, que tots els mallorquins tenim instal·lat al cervell, se li dispara i es posa verd. Tot sigui per donar facilitats i retre homenatge a la llengua que un dia no molt llunyà ha de substituir la nostra. I això que les tertúlies es fan en català. Llavors pretén ser model de mallorquí que no es deixa penjar pels catalanistes agressius. Ja és tenir cinisme i curtor de mires. Amb el seu exemple no podem salvar ni tan sols el model de mallorquí castellanitzat que ell parla.

Esper que si llegeix aquestes retxes les arxivi definitivament. He fet el ferm propòsit de no enviar cap altra carta al seu diari. No tinc pretensió de polemitzar amb ell. Gaudeix de massa avantatges numèrics i de difusió. A més a més, és un bon periodista amb una bona prosa,

mentre que jo som un simple afeccionat que escriu més bé per divertiment i esperit de col·laboració.

Si contesta des de les planes del seu diari, jo contestaré des de les del *Mel i Sucre*. És l'únic lloc on no mutilaran ni retallaran la meua carta, i almanco sabré quan sortirà publicada. Com deim per aquí: senyor Alemany, «ho deixi anar».

Aquesta experiència m'haurà servit per extreure'n una conclusió: no vulguis entrar en reflexions dialèctiques amb gent amb la qual el que et separa no és tan sols la ideologia. La ideologia no és en absolut cap problema. Sí que ho és i, per tant, et separa el poder i els mitjans. Tu, amb la teua estimada revisteta i ells amb el seu gran diari, tens totes les de perdre. Però si els deixes anar i que cadascú segueixi el seu camí, potser el qui està més content i satisfet de la tasca que s'ha duit a terme ets tu. Que cadascú escrigui a ca seva.

Andreu Bauçà

PD. El senyor Alemany es queixa d'un «furibundo ataque» d'un senyor al qual no coneix. Si seguim els seus escrits diaris, veurem que exerceix diàriament la crítica periodística, positiva o negativa, constructiva o destructiva, segons de qui es tracti. No creu que ni ell conegui totes les persones ni tots els responsables de les institucions i entitats que critica, ni que tots els criticats el coneguin. Si tothom començàs una cursa de rèpliques i contrarèpliques, el seu diari

no es podria dedicar a publicar res més. Per tant, jo també reclam el meu dret per poder criticar el senyor Alemany, malgrat no conèixer-lo personalmet. Segur que ell no coneix personalment tot els dirigents del PSM, l'OCB, l'Ajuntament de Palma, el PSOE, l'APLEC, etc., entitats que normalment reben sempre les seves crítiques en negatiu. O tots moros o tots cristians.

FOTOS SASTRE

Fotos de carnet al moment

Carrer de Bellavista, 44-b
Sant Joan

"SA BANCA"

C/ Mestre Mas, 11
Tel. 52 60 66
SANT JOAN

BANCA MARCH

CARTES AL DIRECTOR

Sr. director de MEL I SUCRE

Us pregam que tengueu l'amabilitat d'incloure aquesta carta al proper número de la vostra revista. Gràcies anticipades.

Com cada mes, a la rectoria de Montuïri -lloc de les nostres reunions i qualche bauxa- ha arribat la vostra revista MEL I SUCRE, i el grup del Moviment de Joves Cristians de Pobles hem llegit el cas del "Personalíssim" que tracta el tema de "com aconseguir ser econòmic, creatiu i divertit".

Suposam que no ens cobrarem res per la publicitat que ens feis, així de qualche manera contribuïu al lema de la nostra campanya (no de la congregació) d'una forma econòmica i divertida.

Als del "Personalíssim", us veim ben informats d'algun dels aspectes i activitats del nostre Movi-

ment, cosa que ens fa pensar si és que us heu plantejat la possibilitat de qualche dia formar-ne part; les nostres portes sempre resten obertes; això sí, haureu de venir disposats a divertir-vos de manera sana, creativa i econòmica, i comprometeu-vos a viure amb una actitud oberta, crítica i activa.

Com veis, en lloc de pegar-vos un cop "d'estaca", us convidam a fer "xupitos" dolços com MEL I SUCRE a la vostra salut, però us advertim que nosaltres ens sabem aturar a temps. I dels "furtius canvis de cambra...", us n'informarem quan estiguen "iniciats".

MOVIMENT DE JOVES CRISTIANS DE POBLES
(Grup de Montuïri)

**CADA FAÇANA,
UNA CARA ALEGRE.**

**PLA DE
MILLORAMENT
DE FAÇANES.**

CADA FAÇANA, UNA CARA ALEGRE.

CONSELLERIA DE CULTURA, EDUCACIÓ I ESPORTS
GOVERN BALEAR

CONSELLERIA DE CULTURA, EDUCACIÓ I ESPORTS
GOVERN BALEAR

AGENDA

Natalicis:

Rafel Jaume Beltran (30-04-89)

Defuncions:

Antoni Gayà Gayà (08-03-12 / 30-04-89)

Miquel Gayà Bauzà (10-06-09 / 08-05-89)

Noces

Arnau Bauzà Sastre-Francesca Català Garí (25-05-89)

Apotecaries de guàrdia

Juny: Diumenges:

Dia 4: Vilafranca.

Dia 11: Petra.

Dia 18: Sant Joan.

Dia 25: Vilafranca.

Benzineres

De dia i de nit:

Viñas (Manacor, crta. d'Artà)

Febrer (Manacor, crta. de Felanitx)

Diumenges i festius:

Viñas (Manacor, crta. d'Artà)

Febrer (Manacor, crta. de Felanitx)

Marratxí (Inca, crta. de Palma)

Estelrich (Can Picafort, crta. d'Artà)

El Molinar (Palma, Ramonell Baix)

Prohema (Campos)

Festivitats del mes:

Dia 13: Sant Antoni de Pàdua.

Dia 24: Sant Joan Baptista.

Dia 25: Sant Guillem.

Dia 29: Sant Pere i Sant Pau.

Dia 30: Sant Marçal.

Esdeveniments del mes:

Manacor: Fires i Festes de Primavera (fins dia 11)

Cura: Festival de Música Clàssica.

Pollença: Festival de Música Clàssica.

Deià: Festival de Música Clàssica.

Sant Joan: Festa del Sol que Balla (dia 24)

Andratx: Fira Agrícola.

Signes del Zodíac

Aries: Malament de tot. Et ficaràs en molts de problemes.
Taure: Procura conservar el que tens, els canvis et perjudicaran.

Bessons: Molts de problemes de "psique".

Cranc: T'ha tocat la "depre".

Lleó: Seràs un pou de dubtes.

Verge: Aniràs millorant.

Balança: Fes el que pensis i no pensis el que facis.

Escorpi: Has de ser més dur i decidit.

Sagitari: Molts d'alts i baixos.

Capricorn: Molt malament en tot.

Aquari: Pataplum!!

Peixos: Molt bé, has d'aprofitar millor les ocasions que et surtin.

Telefons d'interès:

Bombers: 55 00 80

Metge: 56 03 64 / 28 13 13 (Busca 1179)

Centre Sanitari: 52 63 11

ATS: 52 60 61

Ambulància Montuiri: 64 61 86

GESA: 55 41 11

Ajuntament: 52 60 03

Apotecaria: 52 62 52

Consell Insular: 72 15 05

Govern Balear: 46 34 50

Centre Meteorològic: 26 46 10

Guardia Civil: 56 00 27

OCB: 72 32 99

El Temps

Pluviometria:

	G. Company	J. Roig
Abril:	75'7	88'5
Maig:	10'7	17'0
Dia 1:	1'5	3'5
Dia 13:	8'1	12'0
Dia 22:	1'0	1'5
Dia 24:	0'1	

La LLuna

Minvant de dia 1 a dia 3.

Nova de dia 4 a dia 11.

Creixent de dia 12 a dia 19.

Plena de dia 20 a dia 26.

Minvant de dia 27 a dia 30.

Previsió del temps:

Les nuvolades seran freqüents i per tant les pluges seran persistents. Molts de dies estaran tapats.

La revista MEL I SUCRE, per a les pròximes festes de Sant Joan, farà una exposició de fotos aèries del poble i terme de Sant Joan.

La primera paraula que pronunciarà aquest nin serà en mallorquí.

Els infants que ara neixen a la nostra illa són ciutadans del món per dret propi. La paulatina desaparició de les fronteres, l'expansió dels mitjans de comunicació i l'agilització dels transports, posaran a l'abast de tots aquests infants la possibilitat de visitar o de fixar la residència a qualsevol lloc del món. Per tot això no hi ha res tan important com

oferir-los, des de molt petits, la possibilitat que siguin vertaderament conscients de la seva pròpia identitat i que puguin sentir-se dignes hereus de tota la riquesa de la nostra cultura. La normalització de la nostra llengua i el coneixement de la nostra cultura és l'únic camí perquè puguin aconseguir-ho. La nostra obligació, evidentment, és facilitar-los-ho al màxim.

Ja treballam a la Mallorca del segle XXI!

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

